

REFERAT Grundvandsråd d. 06-10-2025

Mødedato	Mandag d. 06. oktober 2025 kl. 17:00
Mødested	Rådssalen
Mødedeltagere	Jens Aabling, Anders Skafte, Eirik Vinsand (Afbud), Jakob Beck Jensen, Jonas Henriksen, Uffe Laursen, Christian Høgh Sørensen, Søren Gammelby (Afbud)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden og referat.....	3
Drøftelse af nyeste erfaringer og viden om grundvandsforurening og -beskyttelse.....	4
Drøftelse af fremtidens vandforsyning i Kalundborg Kommune – har vi rent vand nok?.....	5
Orientering om status på BNBO.....	6
Orientering om status på vandsamarbejde om sløjfning af brønde og boringer.....	7
Eventuelt.....	8
Næste møde.....	9

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden og referat

Beslutning

Frank Keinicke deltog i stedet for Søren Gammelby.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling

Punkt 2: Drøftelse af nyeste erfaringer og viden om grundvandsforurening og -beskyttelse

25-010656

Beslutning

Arbejdet med oprensningen har foregået i mange år. Beskyttelse går i dag to veje, fortidens syndere og fremtidens regulering og de værste prioriteres først.

Der findes forskellige typer af forurening. Der er dem som ligger over grundvandsspejlet, fordi de er lettere end vand, og så er der andre som siver ned i grundvandet.

Trusselbilledet fra oliekluder og benzen har været overvåget i mange år og er generelt lavt. Klorerede opløsningsmidler findes særligt i industriområder, særligt i hovedstadsområdet. Udenfor hovedstadsområdet er forurening med klorerede opløsningsmidler under kontrol. Det største problem for grundvandet er forurening med pesticider. Regionen arbejder med en prioriteret indsats for at indsnævre antallet af punktfureninger. Pesticidundersøgelser fra punktkilder har været i gang siden 2018, på nuværende tidspunkt er pesticidforureningen fra fladekilder et større problem, fordi de "bløder" i længere tid og påvirkninger dermed bliver større. Pesticidforurening i drikkevandet er særligt problematisk for de små vandværker, hvorimod de store vandværker indtil videre kan forbynde sig ud af det. PFAS, de såkaldte evighedsstoffer, findes overalt og der er meget lav grænseværdi for PFAS i drikkevand, PFAS punktkilder er det særligt ved gl. lossepladser og brandøvelsespladser. Ift. grundvandsbeskyttelse, har regionen et projekt ved Kimmerslev om multifunktionel drikkevandsbeskyttelse, hvor forskellige aktører arbejder sammen om planlægning af området baseret på geotop-identifikation, hvor man undersøger jordens karakteristika for at vurdere hvilken drikkevandsbeskyttende arealanvendelse, der er optimal.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Region Sjælland vil orientere om nyeste erfaringer og viden om grundvandsforurening og -beskyttelse.

Indstillinger

Direktøren indstiller at rådet drøfter grundvandsbeskyttelse på baggrund af oplægget.

Behandling

Grundvandsrådet.

Sagsfremstilling

De seneste år er der blevet arbejdet fokuseret med at fremme erfaringer og viden om grundvandsforurening og -beskyttelse. Dette har forbedret grundlaget for at kunne træffe kvalificerede beslutninger om hvordan en mere effektiv beskyttelse af grundvandet kan ske. Region Sjælland vil give et overblik over arbejdets resultater. Dette lægger til grund for en drøftelse af nyeste erfaringer og viden om grundvandsbeskyttelse.

Punkt 3: Drøftelse af fremtidens vandforsyning i Kalundborg Kommune – har vi rent vand nok?

25-010656

Beslutning

Vandforbruget i industrien er voksende, hvorimod vandforbruget til borgerne er stabilt, prognosen viser at der i 2029 ikke længere vil være nogen buffer, dvs. hvis en boring lukker, pga. forurening eller lign. vil der være et problem med at levere rent drikkevand. Derfor er Kalundborg forsyning i gang med at finde nye kildepladser og arbejder i øjeblikket med at miljøkonsekvensvurdere til nye kildepladser. Her er det en balancegang hvor meget man kan indvinde uden at påvirke de grundvandsfødte naturområder. Det er derfor utrolig vigtigt at passe på det grundvand vi har og Kalundborg Forsyning er meget bekymrede for faren for forurening, når der f.eks. fyldes jord i udgravede råstofgrave eller der udledes pesticider gennem punkt- og fladeforurening. Der arbejdes med at vandindvindingen fra Tissø erstattes med andre kilder. Afsaltet saltvand er absolut plan B og det bliver ikke vand til borgerne, men kommer udelukkende til at blive brugt i industrien. Fremtidens forsyning vil nok bestå af både grundvand, Tissøvand, andet overfladevand, genbrug af spildevand og afsaltning af havvand. Det er meget dyre investeringer og KF har derfor stor fokus på grundvandsbeskyttelse, fordi det er billigst at beskytte allerede eksisterende grundvandsmagasiner. Kalundborg Forsyning ser meget gerne, at der bliver en større indsats for at beskytte grundvandet, at det bliver en del af grøn trepart, at der bliver etableret grundvandsparker, at der kommer mere skovrejsning

KF vil gerne have at kommunen arbejder med indsatsplaner og en vandforsyningsplan, det er væsentligt for at få en beskyttelse.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Kalundborg Forsyning giver status på arbejdet med at finde nok rent vand og hvilke udfordringer og muligheder der er, baseret på de nyeste erfaringer.

Indstillinger

Direktøren indstiller at rådet drøfter fremtidens vandforsyning på baggrund af oplægget.

Behandling

Grundvandsrådet.

Sagsfremstilling

Udviklingen i Kalundborg Kommune ift. erhverv og by kræver at der skal findes mere vand. Kalundborg Forsyning vil give en status på arbejdet og præsentere et kig ind i de udfordringer og muligheder der er i fremtidens vandforsyning, baseret på de nyeste erfaringer. Dette lægger op til en drøftelse af fremtidens vandforsyning i Kalundborg Kommune.

Punkt 4: Orientering om status på BNBO

25-010656

Beslutning

Rammerne for BNBO blev gennemgået. Kalundborg kommune har 117 lodsejere som fordeler sig på 100 BNBO'er.

Processen for arbejdet med BNBO blev gennemgået og der blev fremlagt en status på arbejdet med BNBO, herunder også hvilke udfordringer der har været indtil nu. På nuværende tidspunkt er 23% af BNBO'erne, hvor der er indgået frivillige aftaler om beskyttelse, men der ligger flere aftaler klar til registrering og der meldes løbende om lovende forhandlinger om frivillige aftaler fra vandværker og rådgivere.

Anders, synes at fristen på 14 dage er meget kort, når man tager i betragtning, alt det der skal tags stilling til.

Der blev refereret til en taksationsafgørelse fra Esbjerg Kommune, her var der tale om JB3 jord, dvs. en ringere jord og derfor lavere erstatninger.

Uffe spurgte til om den grønne trepart har haft nogen indflydelse på arbejdet med BNBO? Og til planerne for en vandforsyningsplan og indsatsplaner.

Den grønne treparts omlægningsplan er først på vej, den indeholder udelukkende udpegninger og det er stadig på frivillig basis om udpegningerne bliver realiseret. BNBO'erne kører ved siden af. Omlægningsplanen har fokus på kvælstof og lavbund, skovrejsning kommer først senere.

Frank kunne supplere med at der kommer nye udpegninger for skovrejsning og vi afventer det før vi laver udpegning.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Administrationen giver en status på arbejdet med de boringsnære beskyttelsesområder(BNBO) og informerer om den videre proces med at løse opgaven.

Indstillinger

Direktøren indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Grundvandsrådet.

Sagsfremstilling

Ifølge den nyeste lovgivning på BNBO-området fra juni 2024, var fristen for at have indgået samtlige frivillige aftaler om BNBO 31. december 2024 og fristen for hvornår samtlige påbud skulle have været udstedt var 1. marts 2025. I Kalundborg kommune har det ikke været muligt at indgå samtlige frivillige aftaler og udstede påbud inden for fristerne. Der arbejdes derfor stadig med at løse opgaven i samarbejde med ekstern rådgiver. Administrationen vil orientere om status på arbejdet.

Punkt 5: Orientering om status på vandsamarbejde om sløjfning af brønde og boringer

25-010656

Beslutning

Der er lavet en ny forening med det formål at sløjfe private boringer og brønde. På nuværende tidspunkt er der 10 vandværker repræsenteret foruden Kalundborg Forsyning. Der betales 10 øre pr indvundet m³ og Kalundborg forsyning betaler 10 øre pr oppumpet m³ indenfor kommunens grænse. Der er en bestyrelse, som skal beslutte hvor indsatsen skal starte.

Der er endnu ikke opbakning fra alle vandværker i vandrådet, 10 er med og det betyder også at over 10 vandværker ikke er med. Anders sætter stor pris på at samarbejdet er kommet i gang, og det var ikke blevet til noget, hvis ikke Kalundborg Forsyning havde været med til at sætte arbejdet i gang, de trækker et stort læs og administrationen kommer til at ligge hos dem.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Der arbejdes på at etablere et vandsamarbejde om sløjfning af private brønde og boringer. Kalundborg Vandråd vil give en status på arbejdet.

Indstillinger

Direktøren indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Grundvandsrådet.

Sagsfremstilling

Vandværkerne i Kalundborg Kommune og Kalundborg Forsyning arbejder for at etablere et vandsamarbejde om sløjfning af overflødige private brønde og boringer. Kalundborg Vandråd vil orientere om status for arbejdet.

Punkt 6: Eventuelt

Beslutning

Anders orienterede om at der i 2024 var afsat 500.000 kr. til sløjfning af brandhaner. Alle penge var brugt ved udgangen af juni 2025. Derfor sendte Anders ny ansøgning til budgetforhandlingerne i år, hvor han søgte om 1 mio. kr. så der kunne komme lidt mere skub i arbejdet, til hans store overraskelse er der ikke sat penge af i 2026.

Jakob svarede fordi der ikke er afsat penge til arbejdet i 2026, er det ikke ensbetydende med, at der ikke kan blive penge til arbejdet med sløjfning af brandhaner fremover. Jakob vil arbejde for det.

Status for Grøn Trepert. Omlægningsplanen er i dag blevet verificeret hos SGAV (ref. Styrelsen for grøn arealomlægning og Vandmiljø). Omlægningsplanen skal med på møde i den lokale grønne trepart igen den 20. oktober. Dagsorden til mødet blev udsendt d. 6. oktober. Herefter vil der blive afholdt lodsejermøder og kommunalbestyrelserne skal vedtage den endelige plan i december 2025. Der er for nuværende stort fokus på kvælstof og lavbandområder. Skovrejsning og grundvandsbeskyttelse kommer først i 2026 og 2027, og her er udfordringerne de samme for Kalundborg kommune som i Roskilde/Isefjord.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling

Punkt 7: Næste møde

Beslutning

Andet kvartal 2026.

Afbud: Eirik Vinsand, Søren Gammelby

Sagsfremstilling